

Mindig kegyelemre szorulunk

Időpont: Szentháromság ünnepe utáni 11. vasárnap – 1954. augusztus 29.

Alapige: Fil 3,7–14

„De a melyek nékem egykor nyereségek valának, azokat a Krisztusért kárnak ítélem. Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: a kiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem, és találtassam Ő benne, mint a kinek nincsen saját igazságom a törvényből, hanem van igazságom a Krisztusban való hit által, Istentől való igazságom a hit alapján: hogy megismerjem Őt, és az Ő feltámadásának erejét, és az Ő szenvedéseiben való részesülésemet, hasonlónak lévén az ő halálához; ha valami módon eljuthatnék a halottak feltámadására. Nem mondom, hogy már elértem, vagy hogy már tökéletes volnék; hanem igyekezem, hogy el is érjem, a miért meg is ragadott engem a Krisztus Jézus. Atyámfiain, én enmagamról nem gondolom, hogy már elértem volna: De egyet cselekszem, azokat, a melyek hátam megett vannak, elfelejtván, azoknak pedig, a melyek előttem vannak, nékik dőlván, czelegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.”

Hajlamosak vagyunk arra, hogy az életet két részre osszuk. Az egyik a megtérés előtti, a másik a megtérés utáni. Az egyik a sötétség, a másik a világosság, az egyik a bűn, a másik a szentség, az egyik a halál, a másik az élet. A nagy fordulópont, a választóvonal a kettő között a megtérés, melyben Isten kegyelmesen belenyúlt az életünkbe. Mindez így és eddig igaz. A baj ott kezdődik, hogy vannak, akik azt gondolják, hogy csak a megtérésben van szükségünk Isten bűnbocsátó kegyelmére. Múltunkat nem lehet másképp elintézni. Bűneink jóvátehetetlenek, szennyünk lemoshatatlan, ha Isten nem könyörül rajtunk. Ő azonban szent Fiáért kegyelmesen megbocsátja múltunk minden bűnét, és vérével tisztára mos bennünket, majd így bocsát el: Eredj el, és többé ne vétkezzél! A jelen és a jövő tehát nem a kegyelemre szorultság állapota, hanem az ember hálás erkölcsi erőfeszítéséé. Az elnyert kegyelemért hálából ragaszkodunk Istenhez, iszonyodunk a gonosztól, s vigyázunk az ajándékba kapott fehér ruha tisztaságának megőrzésére. A megtért ember általment a sötétségből a világosságba, a bűnből a szentségbe, a halálból az életbe, s ezzel túljutott a kegyelmen. Azok, akik így gondolkoznak, nem veszik észre, hogy ez az ige: Eredj el, és többé ne vétkezzél!, nem azt állapítja meg, hogy a hitre jutott ember a büntelenség állapotába jut, a megtéréssel célhoz ér, hanem épp arra figyelmeztet, hogy a megtérés után is megmarad a bűn lehetősége. Mi tehát nemcsak egyszer szorulunk rá Isten nagy, mindent elrendező kegyelmére, hanem mindig is a kegyelemre szorultság állapotában vagyunk. Erről szól a mai szentleckében is Pál, mégpedig nem elvont tanítás formájában, hanem személyes vallomásként. Saját keresztyén életének fejlődéséről beszél, s így állítja elénk a nagy igazságot: *mindig kegyelemre szorulunk.*

1. *Mindig kegyelemre szorulunk, mert Krisztusnak ára van, s ezt az árat állandóan fizetniünk kell, erre pedig csak a kegyelem adhat erőt.*

Így vall erről az apostol: „...a melyek nékem egykor nyereségek valának, azokat a Krisztusért kárnak ítélem. Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: a kiért mindent kárba veszni hagytam, és szemétnak ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem...” Mi mindent adott oda Pál Krisztusért? Az otthonát, mely bizonyosan kitagadta, mikor Jézus híve lett. A családot, melyről lemondott, hogy szolgálatát jobban tudja ellátni. A nyugodt életet, s lett belőle üldözött vad és országutak vándora. A barátokat, akik ellenségeivé váltak, mikor hitehagyó lett. Ragyogó életpályát, melyet derékban tört ketté a megtérése. Mindent, mire addig büszke volt: kétezer éves családfáját, tisztavérű zsidóságát, farizeusi feddhetetlenségét.

Más is mutatja, hogy Krisztusnak ára van. A gazdag ifjú csak vagyona feláldozása árán nyerhetné meg. Lk 9 névtelen tanítványai csak az otthon feladásával és a gyermeki kegyelet megtagadásával lehetnek a követői. A szegény földmunkás csak mindene eladásával szerezheti meg a szántóföldben elrejtett kincset, s a gyöngykereskedő is végelárusítást kénytelen rendezni, hogy az egyetlen igazgyöngy birtokába juthasson. Jézus Krisztus ára: minden.

Ezt odaadni nehéz. De még nehezebb újra és újra odaadni. Úgy vagyunk ugyanis vele, hogy Krisztust nem lehet egyszer s mindenkorra megnyerni. Mint azok, akik évjárdékot vagy részletfizetést kötelesek valamiért egy életen át fizetni, s egy részlet elmulasztása vitássá teszi az egész tulajdonjogot, mi is újra meg újra kell, hogy fizessük a Krisztus árát. A megtérés boldog pillanatában önként odaadott ár ugyanis

vissza-visszaszökik. Mihelyt halványul egy kissé előttünk a Krisztusban nyert kegyelem értéke, azonnal kezdjük soknak találni az érte hozott áldozatot. Pál el tudja mondani, hogy nem bánta meg, amit csinált. Most is kárnak ítélik mindent Krisztusért. Nemcsak lomtárba került valami, ami nem érték többé a számára, hanem egyenesen kárnak ítélik, mert az tartotta vissza őt Krisztus megismerésétől és követésétől.

Erre ember önmagától nem képes. Csak a kegyelem tarthatja meg a kegyelemben. Hajlandó vagy-e zokszó és fájdalom nélkül boldogan fizetni mindig azt az árat, amit Isten Krisztus követéséért követel tőled?

2. Mindig kegyelemre szorulunk, mert a cél, melyet el kell érniünk, mindig előttünk van, s a cél maga is: növekedni a kegyelemben.

Az apostol így szól vallomásában: „Nem mondom, hogy már elértem, vagy hogy már tökéletes volnék; hanem igyekezem, hogy el is érjem, a miért meg is ragadott engem a Krisztus Jézus. Atyámfiái, én enmagamról nem gondolom, hogy már elértem volna...” Az előző versekben közelebbről is meghatározza ezt a célt, mikor így szól: „...Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt (...) mindent kárba veszni hagytam (...), hogy a Krisztust megnyerjem, és találtsam Ő benne, mint a kinek nincsen saját igazságom a törvényből, hanem van igazságom a Krisztusban való hit által, Istentől való igazságom a hit alapján: hogy megismerjem Őt, és az Ő feltámadásának erejét, és az Ő szenvedéseiben való részesülésemet, hasonlóvá lévén az Ő halálához; ha valami módon eljuthatnék a halottak feltámadására.” Ezt a sok célt a következőképp lehet csoportosítani: a) Krisztus minél teljesebb megismerése, b) Krisztussal minél teljesebb közösség, c) Krisztus által minél teljesebb üdvbizonyosság, d) Krisztus ereje által minél megszenteltebb élet. Ezek a célok pedig nem álló célpontok, melyeket időben és térben megközelíthetünk és elérhetünk, s amelyeknél legfeljebb tempó kérdése az egész. Aki gyorsabban fut, hamarabb eléri, aki lassabban szalad, az később jut el hozzá. Ezek a célpontok, melyeket Pál és vele minden keresztyén elé odahelyez az elhívó Jézus Krisztus, mozgó célpontok. Nem úgy futok tehát, mintha egy célszalagot kellene valahol elérnem, hanem úgy, mintha egy előttem futót kellene utolérnem, aki azonban jobban fut, mint én. A célt tehát nemcsak hogy nem tudom elérni, hanem az egyre távolodik tőlem.

Krisztus megismerésével úgy vagyunk, hogy minél jobban megismerjük, annál jobban látjuk, hogy mily keveset ismerünk még belőle, s annál jobban sóvárgunk a teljesebb megismerésére. A Krisztussal való közösséggel is úgy vagyunk, hogy evés közben jön meg az étvágy. Minél szorosabb a kapcsolatom vele, annál emésztőbben kívánok még többet belőle. Az üdvbizonyosságom is egyre több bizonyosság után eped, s egyre erősebb hitet kíván. A megszentelt élet pedig soha végére nem érhető, örök feladat, mindennap újra elének álló kérdés. A tökéletesség és a célhoz jutás csak a Krisztussal való teljes egybeolvadás által valósulhat meg, ez pedig e földi életben nem valósulhat meg. A keresztyén élet fejlődési iránya épp ezért lefelé mutat. Egyre bűnösebbnek látjuk magunkat, egyre inkább kegyelemre szorulunk. Nem is bírja ki más ezt a feszültséget, csak az, aki egyre növekedik a kegyelemben.

Pál nemcsak mondja mindezt, hanem gondolja is mindezt önmagáról. El tudod-e te is mondani magadról, s így gondolkodol-e te is enmagadról?

3. Mindig kegyelemre szorulunk, mert a kerülő út mindig kísért.

Így fejeződik be a mai szentlecke: „...egyet cselekszem, azokat, a melyek hátam megett vannak, elfelejtve, azoknak pedig, a melyek előttem vannak, nekik dőlve, czélegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.” Ezekben a szavakban egy céltudatos élet, megalkuvások nélküli versenyfutó képe bontakozik ki előttünk, de amíg Pál ide eljutott, ő is kerülő úton érkezett el Krisztushoz. Megjárta a törvény vargabetűjét, beletévedt a Krisztus-gyűlölet és az egyházüldözés útvesztőjébe, míg a damaskusi úton találkozott azzal, aki ellen hiába rugózott. A tékozló fiú is kerülő úton érkezett vissza az atyai házhoz. Előbb belecsömörlött az erkölcsi züllésbe, azután mégis csak visszatért oda, ahonnan megszökött. Arimáthiai József és Nikodémus is kerülő úton érkezett el Krisztushoz. A gyávaság bokraiban bujkáltak, míg végre nagypénteken ki mertek lépni a bizonyágtétel nyílt mezéjére. Még eddig mindenki megbánta ezeket a kerülő utakat, megsiratta a Krisztus nélkül töltött időket, pótolhatatlan veszteségnek érezte, amit elmulasztott. Pál is úgy néz vissza reá, mint amiben kárt vallott. A tékozló fiú is elgondolkozhatott azon, mikor újra otthon volt, hogy milyen kár volt elmenni hazulról. Arimáthiai József és Nikodémus is nemcsak Krisztust siratták, mikor eltemették, hanem magukat is, kik nem mertek az élő Krisztushoz közeledni, s csak a halott Krisztusra találtak már.

A kerülő út kísértése azonban újra meg újra visszatér. Útközben gyávává tesz a kudarc, s megállít: Nem érdemes tovább futni, nekem úgysem sikerül semmi. Kiállíthat a versenypályáról a siker is: Én már eleget futottam, kifújom egy kicsit magamat, s visszanezdek a már megfutott útra – közben pedig utolér Lót asszonyának sorsa, és sóbálványként az útfélen maradok, míg a többi megmenekül. Lusta keresztyéneket s önmagukat tökéletesnek tartókat egyformán fenyeget ez a veszedelem. Hogyne szorulnánk hát reá mindig a kegyelemre, mely megbocsát, megtart, és újra megindít. Aki kiesik a kegyelemből, az nem bírja a keresztyén élet tempóját, ezt a minden idegszálunkat igénybe vevő hatalmas finist, s azt utoléri sorsa. A versenypályán nemcsak nyerni lehet, hanem vereséget is lehet szenvedni. A kegyelem pedig épp azt akarja, hogy győzzünk. Ámen.